

C10 The Regulation of the Minister of Agriculture No. 16 of April 20, 1999

**Õli- ja kiudtaimede seemne kategooriate, seemne pakendamise, turustamise ja impordi korra kinnitamine
Põllumajandusministri 20. aprilli 1999. a määrus nr 16**

Seemne ja taimse paljundusmaterjali seaduse (RT I 1998, 52/53, 771) paragrahvi 2 lõike 3, paragrahvi 12 lõike 5, paragrahvi 18 lõigete 3 ja 6, paragrahvi 20 lõike 5 ja paragrahvi 22 lõike 9 alusel

ning arvestades Euroopa Liidu direktiivi 69/208/EMÜ (EÜT L 169, 10.07.1969) ja komisjoni otsuse 89/540/EMÜ (EÜT L 008, 11.01.1989) nõudeid:

Kinnitan "Õli- ja kiudtaimede seemne kategooriad, seemne pakendamise, turustamise ja impordi korra" (lisatud).

Minister Ivori PADAR
Kantsler Ilmar TUPITS

Kinnitatud põllumajandusministri 20. aprilli 1999. a määrusega nr 16

ÕLI- JA KIUDTAIMEDE SEEMNE KATEGOORIAD, SEEMNE PAKENDAMISE, TURUSTAMISE JA IMPORDI KORD

I. LIIKIDE LOETELU, MILLE SUHTES KEHTIB KÄESOLEV MÄÄRUS

1. Määrus kehtib järgmistele õli- ja kiudtaimede liikidele:	
1) Brassica rapa (L.) var. silvestris (Lam) Briggs	rüps
2) Brassica juncea (L.) Szejn. et Cosson	sarepta sinep
3) Brassica napus L. (partim)	raps
4) Brassica nigra (L.) Koch	must sinep
5) Cannabis sativa L.	kanep
6) Carum carvi L.	kõõmen
7) Helianthus annuus L.	päevalill
8) Linum usitatissimum L.	kiu- ja õlilina
9) Papaver somniferum L.	unimagun
10) Sinapis alba L.	valge sinep

II. ÕLI- JA KIUDTAIMEDE SEEMNE KATEGOORIAD NING NENDE TÄHISTUSED

2. Supereliitseeme (SE) - külvisseeme, mis:

- 1) on toodetud sordi omaniku poolt ja vastutusel sordi säilitamiseks ettenähtud meetodite kohaselt;
- 2) vastab lisades 1 ja 2 supereliitseemnele kehtestatud nõuetele;
- 3) on ette nähtud järgnevate kategooriate seemne tootmiseks; ja
- 4) on Taimetoodangu Inspektsiooni poolt sertifitseeritud.

3. Eliitseeme (E) - külvisseeme, mis:

- 1) on toodetud sordi omaniku vastutusel sordi säilitamiseks ettenähtud meetodite kohaselt;
- 2) on ette nähtud sertifitseeritud seemne või esimese või teise põlvkonna sertifitseeritud seemne tootmiseks;

3) vastab lisades 1 ja 2 eliitseemnele kehtestatud nõuetele; ja

4) on Taimetoodangu Inspektsiooni poolt sertifitseeritud.

Õli- ja kiulina puhul võidakse eliitseemet sertifitseerida kahe põlvkonnana, E 1 ja E 2.

4. Sertifitseeritud seeme (C) - rapsi, rüpsi, valge sinepi, musta sinepi, sarepta sinepi, kõõmne, kanepi, päevalille ja unimaguna külvisseeme, mis:

1) põlvneb otse eliitseemnest või, sordi omaniku või esindaja kirjaliku taotluse korral, eliitseemnele eelneva ja eliitseemnele lisades 1 ja 2 kehtestatud nõuetele vastava kategooria seemnest;

2) on ette nähtud kasutamiseks külvisseemnena lõpptoodangu saamiseks;

3) vastab lisades 1 ja 2 esimese põlvkonna sertifitseeritud seemnele kehtestatud nõuetele; ja

4) on Taimetoodangu Inspektsiooni poolt sertifitseeritud.

5. Esimese põlvkonna sertifitseeritud seeme (C 1) - kiu- ja õlilina külvisseeme, mis:

1) põlvneb otse eliitseemnest või, sordi omaniku või esindaja kirjaliku taotluse korral, eliitseemnele eelneva ja eliitseemnele lisades 1 ja 2 kehtestatud nõuetele vastava kategooria seemnest;

2) on ette nähtud teise põlvkonna sertifitseeritud seemne tootmiseks või kasutamiseks külvisseemnena lõpptoodangu saamiseks;

3) vastab lisades 1 ja 2 esimese põlvkonna sertifitseeritud seemnele kehtestatud nõuetele; ja

4) on Taimetoodangu Inspektsiooni poolt sertifitseeritud.

6. Teise põlvkonna sertifitseeritud seeme (C 2) - kiu- ja õlilina külvisseeme, mis:

1) põlvneb otse eliitseemnest või esimese põlvkonna sertifitseeritud seemnest, või sordi aretaja või omaniku kirjaliku taotluse korral, eliitseemnele eelneva ja eliitseemnele lisas 1 kehtestatud nõuetele vastava kategooria seemnest;

2) on ette nähtud kasutamiseks külvisseemnena lõpptoodangu saamiseks;

- 3) vastab lisades 1 ja 2 teise põlvkonna sertifitseeritud seemnele kehtestatud nõuetele; ja
- 4) on Taimetoodangu Inspeksiooni poolt sertifitseeritud.

7. Taimetoodangu Inspeksioon korraldab õli- ja kiudtaimede seemnete sertifitseerimist vastavalt rahvusvaheliselt kehtestatud nõuetele. Sertifitseerimist käsitlevad õigusaktid avaldatakse Taimetoodangu Inspeksiooni Teatajas.

III. ÕLI- JA KIUDTAIMEDE SEEMNE PAKENDAMISE, MÜÜGIPAKENDI SULGEMISE JA MARKEERIMISE NÕUDED

8. Turustamisotstarbelise õli- ja kiudtaimede seemne tootmise või pakendamise tegeleda soovivad isikud peavad tegevusloa saamiseks esitama Taimetoodangu Inspeksioonile vormikohase kirjaliku taotluse (lisa 3).

9. Seemne müügipakendi sulgemiskoht peab olema pitseeritud Taimetoodangu Inspeksiooni plommi või turvakleebisega või pakendi sulgemiskohal läbiõmmeldud ametliku etiketiga. Pakend peab olema suletud selliselt, et seda ei oleks võimalik avada ilma pitseeringut (plommi, turvakleebist või ametlikku etiketti) rikkumata.

10. Seemne müügipakendi välisküljele kinnitatakse ametliku proovivõtja järelevalve all või tema poolt etikett, mis peab vastama käesoleva korra lisa 4 sätestatud nõuetele.

11. Ametlik proovivõtja on Taimetoodangu Inspeksiooni peadirektori või peadirektori asetäitja ja Taimse Materjali Kontrolli Keskuse Seemnekontrolli laboratooriumi juhataja poolt volitatud isik, kes ei saa läbiviidud toimingute tulemusel omakasu.

12. Pakendit avada ja uuesti sulgeda võib ainult ametliku proovivõtja järelevalve all. Pakendi uuesti sulgemise kuupäev ja sõnad "Taimetoodangu Inspeksioon" peavad sellisel juhul olema märgitud ametlikul etiketil.

13. Pakendil peab olema ära toodud informatsioon eliit- ja sertifitseeritud seemne ning tarbeseemne keemilise töötlemise kohta.

VI. ÕLI- JA KIUDTAIMEDE SEEMNE TURUSTAMISEL KEHTIVAD KVALITEEDINÕUDED

14. Turustada on lubatud ainult Sordilehte võetud ja sertifitseeritud õli- ja kiudtaimede seemet, mis vastab käesoleva korra lisa 1 kehtestatud nõuetele. Turustatavale seemnele esitatavad kvaliteedinõuded on toodud käesoleva korra lisa 2.

15. Õli- ja kiudtaimede sertifitseeritud seemne tootmiseks rajatud seemnepõld peab olema ametlikult tunnustatud.

16. Avalduse sertifitseerimise eesmärgil põldtunnustamise läbiviimiseks esitab sordi omanik, esindaja või säilitaja Taimetoodangu Inspeksioonile.

17. Taimetoodangu Inspeksiooni ametlik tunnustaja kontrollib seemnepõllul kasvava taimiku vastavust lisa 1 sätestatud nõuetele.

18. Ametlik tunnustaja on:

- 1) Taimetoodangu Inspeksiooni inspektor; või
- 2) Taimetoodangu Inspeksiooni peadirektori või peadirektori asetäitja poolt volitatud isik, kes ei saa läbiviidud toimingute tulemusel omakasu.

19. Taimik peab olema piisavalt sordiehtne ja -puhas. Sordiehtsuse kontrollimisel võrdleb ametlik tunnustaja kasvava taimiku morfoloogilisi tunnuseid Taimetoodangu Inspeksiooni poolt koostatud ja kinnitatud sordikirjeldusega.

20. Seemnepõld peab olema vähemalt üks kord ametlikult tunnustatud.

21. Nõuetekohase avalduse sertifitseeritavast seemnepartiist seemneproovi võtmiseks esitab Taimetoodangu Inspeksioonile partii omanik.

22. Ametlik proovivõtja võtab vastavalt rahvusvaheliselt kehtestatud meetodikatele keskmised seemneproovid seemne kvaliteedi määramiseks ja sulgeb sertifitseeritava seemnepartii pakendi või konteineri Taimetoodangu Inspeksiooni turvakleebisega.

23. Sertifitseeritavast seemnepartiist võetud seemneproovi analüüsimise eest vastutab Taimse Materjali Kontrolli Keskus.

24. Laboratoorse analüüsi ja järelkontrolli põldkatsete tulemused edastatakse Taimetoodangu Inspeksioonile, kes arvestades põldtunnustamise tulemusi väljastab nõuetele vastava partii kohta seemne sertifitseerimist kinnitava seemnetunnistuse ning ametlikud etiketid müügipakendite markeerimiseks.

25. Turustamisel sertifitseerimise nõudest kinnipidamine ei ole kohustuslik:

- 1) katseteks ja teadustööks turustatava seemne puhul;

- 2) aretustööks turustatava seemne puhul;
- 3) seemnekasvataja poolt lepingu alusel toodetud ja sorteerimiseks ning pakkimiseks edasitoimetatavate seemnepartiide puhul;

4) seemne puhul, mis on toodetud ja mida turustatakse tööstusliku toorainena.

26. Kooskõlas rahvusvaheliste lepingutega sertifitseerib Taimetoodangu Inspeksioon vastava taotluse korral seemnepartii:

- 1) mis põlvneb otse mõnes OECD Skeemiga ühinenud riigis sertifitseeritud eliitseemnest;
- 2) on selles riigis koristatud;
- 3) on tootjariigis läbiviidud põldtunnustamise käigus tunnistatud vastavaks eliitseemnele kehtestatud nõuetele; ning
- 4) mille pakendid on varustatud käesoleva korra lisa 3 punktis 3 sätestatud etiketi ja seemnepartii sama lisa punktis 4 sätestatud dokumendiga.

27. Taimetoodangu Inspeksioon võib sertifitseerida ja anda loa turustada idanevuse nõuetele mittevastavat supereliit- ja eliitseemet, kui selle müüja tagab seemne tegeliku idanevuse, mis peab olema märgitud pakendil, näidates lisaks ära turustaja nime, aadressi ja seemnepartii numbrit.

28. Turustatav seemne peab olema seemne ja taimse paljundusmaterjali seaduse ja käesoleva korra kohaselt pakitud, pakendid peavad olema nõuetekohaselt markeeritud.

VII. ÕLI- JA KIUDTAIMEDE SEEMNE IMPORDI NÕUDED

29. Seemne importijal peab olema Taimetoodangu Inspeksiooni väljastatud impordiluba.

30. Kui Sordilehte võetud sortide seemet ei ole piisavalt saada, võib Taimetoodangu Inspeksioon anda ühekordse loa kehtestatud tähtjaks importida Majandusliku Koostöö ja Arengu Organisatsiooni (OECD) Sortide Kataloogi võetud sordi seemet.

31. Seemne ja taimse paljundusmaterjali seaduse paragrahvi 19 lõikes 4 nõutavas dokumendis peab olema märgitud, et imporditavas seemnepartii ei esine tuulekaera.

Lisa 1 "Õli- ja kiudtaimede seemne kategooriate, seemne pakendamise, turustamise ja impordi korra" juurde

KASVUAEGSELT KONTROLLITAVAD ÕLI- JA KIUDTAIMEDELE OHTLIKUKS LOETAVAD TAIMEHAIGUSED JA -KAHJURID

1. Põllu agrotehniline tase ja taimiku arengustaadium peavad võimaldama liigiehtsuse ja -puhtuse, sordiehtsuse ja -puhtuse ning haiguste leviku adekvaatset hindamist.

2. Minimaalne kaugusisolatsioon naabruses asuvatest rüpsi, rapsi, sarepta sinepi, musta sinepi, kanepi, päevalille ja valge sinepi ning kõõmne teiste sortide või võimalikku soovimatut risttolmlemist põhjustavate liikide põldudest peab olema:

1) supereliit- ja eliitseemnel 400 meetrit;

2) sertifitseeritud seemnel 200 meetrit.

3. Tootmistüksuses ei tohi olla sama sordi muid külve, kust võidakse koristada seemet.

4. Risttolmlejate kultuuride puhul võib ühes tootmistüksuses kasvatada seemneks korruga ainult ühe liigi ühte sorti.

5. Sama liigi muu sordi või sama sordi ehtsuse osas kontrollimata seemne kasvatamisest samal kasvukohal peab olema möödunud vähemalt:

1) rüps, raps, sinepid, lina 5 aastat;

2) kõõmen 2 aastat;

3) kanep, unimagun 1 aasta.

6. Kasvuaegselt tuleb põllult eemaldada võõrliigid ja -sordid. Tunnustajal on õigus seemnepõld prakeerida, kui sellel esineb rohkesti soovimatuid taimi või umbrohte.

7. Minimaalne sordipuhtus põldtunnustamisel peab olema:

1) raps ja rüps, seemne tootmiseks ettenähtud sordid:

supereliit- ja eliitseeme 99,9 %

sertifitseeritud seeme 99,7 %

2) raps ja rüps, sõõda tootmiseks ettenähtud sordid ja valge sinep:

supereliit- ja eliitseeme 99,7 %

sertifitseeritud seeme 99,0 %

- 3) lina:
 supereliit- ja eliitseeme 99,7 %
 sertifitseeritud seemne esimene põlvkond 98,0 %
 sertifitseeritud seemne teine põlvkond 97,5 %
- 4) unimagun:
 supereliit- ja eliitseeme 99,0 %
 sertifitseeritud seeme 98,0 %
- 5) sarepta sinep, must sinep, kõõmen, kanep:
 kasvatatavale sordile selgelt mitteomaste tunnustega taimi ei tohi olla rohkem kui:
 supereliit- ja eliitseeme 1 taim 30 ruutmeetri kohta;
 sertifitseeritud seeme 1 taim 10 ruutmeetri kohta.

Lisa 2

"Õli- ja kiudtaimede seemne kategooriate, seemne pakendamise, turustamise ja impordi korra" juurde ÕLI- JA KIUDTAIMEDE KATEGORIALE ESITATAVAD JA TURUSTAMISEL KEHTIVAD KVALITEEDINÕUDED

1. Õli- ja kiudtaimede seemnele kehtivad kvaliteedinõuded on toodud käesoleva lisa juurde kuuluvas tabelis.

2. Seeme kuulub sertifitseerimisele 18 kuu jooksul pärast saagi koristust. Sertifitseeritav seemnepartii peab olema tühtlase kvaliteediga, teistest partiidest eraldatud ja omaniku poolt nõuetekohaselt markeeritud.

3. Seemnepartii maksimaalne lubatud ja seemneproovi minimaalne kaal on järgmine:

	Partii maksimaalne kaal	Proovi minimaalne kaal
Raps, rüps	10	200
Sarepta ja must sinep	10	100
Valge sinep	10	400
Kiu- ja õlilina	10	300

4. Seemnepartii maksimaalset lubatud kaalu võib ületada kuni 5%.

5. Seemne kasutusväärtust vähendavaid kahjulikke organisme (sh laokahjureid) võib esineda võimalikult minimaalselt.

Lisa 3

"Õli- ja kiudtaimede seemne kategooriate, seemne pakendamise, turustamise ja impordi korra" juurde

**TAOTLUS
TEGEVUSLOA SAAMISEKS**

Taotleja äsiregistri/isikukood

Aadress

Maakond	Vald	Küla	Postikood
---------	------	------	-----------

Telefon faks e-post

Kontaktisik

Esmane avaldus Varem antud tegevusloa muutmise

Tootmistingimuste kirjeldus

Tegevusvaldkondade loetelu:

	Seemne tootmine	Seemne pakendamine	Seemne turustamine	Seemne import
Teraviljaseeme	☐	☐	☐	☐
Heinaseeme	☐	☐	☐	☐
Söödakultuuride seeme	☐	☐	☐	☐
Õlikultuuride seeme	☐	☐	☐	☐
Kiukultuuride seeme	☐	☐	☐	☐

Tootmisüksuses töödeldakse ja hoiustatakse lisaks sertifitseerimiseks ettenähtud seemnele:

Seemet oma tootmisüksuse tarbeks	☐
Muud seemet	☐
Importseemet	☐

Lisainfo:

Kuupäev

Allkiri

Lisa 4

"Õli- ja kiudtaimede seemne kategooriate, seemne pakendamise, turustamise ja impordi korra" juurde

AMETLIKU ETIKETI JA SEEMNETUNNISTUSE VORMI JA SISU NÕUDED

1. Ametliku etiketi minimaalne suurus on 110 x 67 mm.

2. Supereliitseemne ametlik etikett peab olema valge violetse diagonaalse triibuga ja sellel on nõutavad järgmised andmed:

- 1) "Sertifitseeritud seeme";
- 2) Taimetoodangu Inspeksioon, Eesti (vastutav ametkond ja riik);
- 3) liik;
- 4) sort;
- 5) partii number;
- 6) "Supereliitseeme";
- 7) pitseerimise kuu ja aasta märgituna "Pitseeritud.....(kuu ja aasta)";
- 8) deklareeritud neto- või brutokaal;
- 9) tootjariik;

10) granuleeritud pestitsiidide, dražeerimisaineid või muude tahkete lisandite kasutamisel ligikaudne puhta seemne ja kogukaalu vaheline suhe;

11) Eestis pakendatud seemne puhul puhtus, idanevus, 1000 seemne mass ja pakendaja number.

3. Ametlik etikett peab eliitseemne puhul olema valge, sertifitseeritud seemne ja esimese põlvkonna sertifitseeritud seemne puhul sinine, teise põlvkonna sertifitseeritud seemne puhul punane ja sellel on nõutavad järgmised andmed:

- 1) "Sertifitseeritud seeme";
- 2) Taimetoodangu Inspeksioon, Eesti (vastutav ametkond ja riik);
- 3) liik;
- 4) sort;
- 5) partii number;
- 6) kategooria;
- 7) pitseerimise kuu ja aasta märgituna Pitseeritud.....(kuu ja aasta)";
- 8) deklareeritud neto- või brutokaal;
- 9) tootjariik;

10) granuleeritud pestitsiidide, dražeerimisainete või muude tahkete lisandite kasutamisel ligikaudne puhta seemne ja kogukaalu vaheline suhe;

11) hübriidide või sisearetusliinide eliitseemne puhul, kui hübriid või sisearetusliin on eraldi võetud Sordilehte, peab ametlikul etiketil olema märgitud komponendi nimi, mille all see on ametlikult registreeritud, kas koos või ilma viiteta lõppsordile. Hübriidide või sisearetusliinide puhul, mis on ette nähtud kasutamiseks komponendina lõppsordi tootmiseks, peab ametlikul etiketil olema märges "komponent";

12) hübriidide või sisearetusliinide puhul muudel juhtudel peab ametlikul etiketil olema märgitud komponendi nimi, mille eliitseemnega on tegemist. Nimi võib olla antud kodeerituna ja kas koos või ilma viiteta selle kohta, kas tegemist on isas- või emaskomponendiga. Ametlikul etiketil peab olema märges "komponent";

13) hübriidide või sisearetusliinide sertifitseeritud seemne puhul peab olema märgitud sordi nimi, mille seemnega on tegemist ja märges "hübriid";

14) Eestis pakendatud seemne puhul puhtus, idanevus, 1000 seemne mass ja pakendaja number.

4. Välisriigis toodetud lõpuni sertifitseerimata seemne etikett peab olema hall ja sellel on nõutavad järgmised andmed:

- 1) põldtunnustamise eest vastutav ametkond ja riik;
- 2) liik;
- 3) sort;
- 4) kategooria;
- 5) põllu number;
- 6) deklareeritud neto- või brutokaal;
- 7) "lõpuni sertifitseerimata seeme".

5. Välisriigis toodetud ja Eestis sertifitseerimiseks ettenähtud lõpuni sertifitseerimata seemnepartii puhul nõutud dokumendis on nõutud järgmised andmed:

- 1) sertifitseerimisametkond;
- 2) liik;

- 3) sort;
 - 4) kategooria;
 - 5) seemnepõllu rajamiseks kasutatud seemnepartii number ja seemne sertifitseerinud riik või riigid;
 - 6) põllu number;
 - 7) põllu pindala hektarites, millel on toodetud etiketiga varustatud seemnepartii;
 - 8) koristatud seemne kogus ja pakendite arv;
 - 9) sertifitseeritud seemne puhul eliitseemnele järgnevate põlvkondade arv;
 - 10) tõend sertifitseerimisametkonnalt, et taimikule kasvuaegselt tunnustamisel esitatavad nõuded olid täidetud;
 - 11) kui nõutud, laboratoorse eelanaltüsi andmed.
6. Seemnetunnistuse vormi ja sisu nõuded on toodud käesolevate nõuete juurde kuuluvas lisas.

Lisa

«Ametliku etiketi ja seemnetunnistuse vormi ja sisu nõuet» juurde

TAIMETOODANGU INSPEKTSIOON

SEEMNETUNNISTUS nr

Seemnepartii omanik:

Nimi, aadress, pakendaja nr

Kultuur

Sort

Kategooria

Seemnepartii number

Partii kaal, kg

Pakendite arv, tk

Pakendi netokaal, kg

Tunnustamisakti number

Proovivõtmise kuupäev

Taimse Materjali Kontrolli Keskuse Seemnekontrolli laboratooriumis analüüsitud seemneproov:

Puhtus			Idanevus			Niiskuse- sisaldus %	1000 seemne mass (g)
% kaalust			Päevade arv	% arvust			
Tõelised seemned	Inertsed lisandid	Teiste taimede seemned		Norm. idanevad seemned	Kõvad seemned (liblik- õielistel)		

Teiste taimede seemned:

Märkused:

Välja antud

(kuupäev)

(allkiri)

(ees- ja perekonnanimi)

Pitser

C11 Summary of the Regulation of the Minister of Agriculture No. 16 of April 20, 1999

The Regulation of the Minister of Agriculture No. 16 of April 20, 1999, establishes the requirements to imports of the seed of oil-bearing and staple plants. According to this regulation no imports of the seed of oil-bearing and staple plants are allowed into Estonia without an import permit from the Plant Production Inspectorate.

If the seed of the varieties entered in the Variety List is not available in sufficient quantities, the Plant Production Inspectorate can issue a non-recurrent licence for certain period to import the seed entered in the OECD Varieties Catalogue.

The document required by the Seed and Plant Propagating Material Act § 19 (4) shall confirm that the seed does not contain the seed of *Avena fatua*. The application form is in Appendix 3.